

Dato: 31.05.2012

Justis- og beredskapsdepartementet
Rednings- og beredskapsavdelingen

Sendes per e-post

NOU 2012:4 Trygge hjem - høringsuttalelse

I utgangspunktet oppfattes foreliggende utredning å belyse de aktuelle problemstillinger på en tilnærmet uttømmende måte, men vi ønsker likevel å gi uttrykk for noen synspunkter.

Utvalgets sentrale oppgave har vært å vurdere tiltak som kan redusere brannrisiko for utsatte grupper i Norge. Dette dreier seg i følge utredningen langt på vei om personer som av ulike grunner ikke klarer å håndtere en brannsituasjon hvis den skulle oppstå. Enten fordi de ikke oppdager brannen, eller ikke klarer å komme seg ut av boligen i tide.

Årsakene til dette er varierte, men skyldes gjerne ulike typer funksjonsnedsettelse, ofte som følge av normal aldring. Alternativt kan dette også gjelde yngre rusavhengige personer, eventuelt med kombinasjonen rus og psykiatri.

Det fryktes en økning i antall eldre i dødsulykker som følge av brann i årene som kommer. For å forhindre dette må nye tiltak settes inn. Dette krever at tiltak i langt større grad rettes inn mot boliger. Åtte av ti branndødsfall skjer i hjemmet.

Utvalget foreslår at det utarbeides en nasjonal plan for oppgradering av alle pleie- og omsorgsboliger slik at beboere blir forsvarlig sikret i tilfelle brann. Beboerne er her i stor utstrekning mennesker som ikke vil være i stand til å komme seg ut av boligen eller bygget i tilfelle brann. Automatiske slokkesystemer vil være et tiltak som kan forhindre alvorlig personskade og død.

Det vil være ønskelig at en slik plan resulterer i et sett med felles retningslinjer for kommunenes håndtering av ulike forebyggende tiltak. Dette begrunnes med at ordningene med interkommunale brannvesen nødvendiggjør en felles fortolkning og håndtering av de forebyggende tiltak fra eierkommunenes side.

Planen må i følge utvalget inneholde ulike økonomiske støtteordninger for slik oppgradering, og det forutsettes at det stilles økonomiske virkemidler bak hvert forslag slik at kommunene ikke påføres ytterligere kostnader. Det angis i utredningen at det må stilles krav til omprioriteringer, noe som etter vår oppfatning kun kan gjelde oppgaver, ikke økonomiske ressurser.

Valg av løsninger bør man ikke være kategoriske på, herunder vanntåke eller sprinkling, idet dette bør komme ut av en risikoanalyse for hvert brannobjekt. For eksempel vil det i noen tilfeller være tilstrekkelig å styre ventilasjon slik at man øker tid til rømning/redning.

Kostnadene ved eksempelvis installering av sprinkleranlegg i omsorgsboliger og sykehjem dekkes i dag med 40 % av kostnadene gjennom Husbankens investeringstilskudd. Dette er virkemidler som bør dekkes 100 %

Av de alternative finansieringsmulighetene som nevnes, vurderes økt tilsyn finansiert via økt feieravgift som en god løsning som ikke legger økte kostnader på kommunene. Tiltak finansiert via Husbanken stiller vurderes som en mindre god løsning på bakgrunn av at mange av de som er berørt ikke har betalingsevne til å dekke økt husleie eller økte kostnader til lån. Her bør det gis tilskudd i tillegg til en definert egenandel.

Avslutningsvis vil vi gi uttrykk for at utredningen oppfattes som positiv idet den tar hensyn til en gruppe mennesker som er utsatt når det oppstår branntilløp, herunder behov for assistert rømning.

Med hilsen

Geir Langhelle Mathiesen
seniorrådgiver